

prima instanță: N. Traciuc

instanța de apel: D. Manole, N. Traciuc, E. Fistican

DECIZIE

24 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Galina Stratulat, Svetlana Novac și Tatiana Vieru

examinând recursurile declarate de Gheorghe Ciubotaru, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, Victor Gafton,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciubotaru împotriva Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, intervenient accesoriu Victor Gafton, cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de Gheorghe Ciubotaru,

c o n s t a t ă :

La 24 noiembrie 2010, Gheorghe Ciubotaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, intervenient accesoriu Victor Gafton, cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 21 februarie 2010, la orele 23.00-23.30, fiica dînsului a fost transportată la spitalul de urgență pentru efectuarea unor investigații medicale.

Între reclamant și Șeful secției nr.1 a Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, Victor Gafton, s-a iscat un conflict, din cauză că ultimul l-a numit pe Gheorghe Ciubotaru cu cuvinte necenzurate în prezența unor persoane apropiate.

Prin comportamentul Șefului secției nr.1, Victor Gafton, reclamantului i-a fost afectată onoarea și demnitatea.

La 22 februarie 2010, Gheorghe Ciubotaru a mers la audiență, la medicul-șef al Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, unde și-a expus punctul său de vedere referitor la comportamentul nesatisfăcător al medicului, Victor Gafton.

La 23 februarie 2010, reclamantul s-a mai adresat cu plângere scrisă către medicul-șef al Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă și cu o cerere către Comisariatul de Poliție, sectorul Buiucani mun. Chișinău, privind tragerea lui Victor Gafton la răspundere pentru insultele aduse.

Drept urmare, Gheorghe Ciubotaru, a fost invitat de administrația Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă mun. Chișinău, în legătură cu interpelarea înaintată de a-i fi eliberat un certificat privind rezultatele examinării plîngerii din 23 februarie 2010.

Concomitent, reclamantul a indicat că, deoarece administrația Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă mun. Chișinău nu și-a onorat obligația de a-1 informa despre rezultatele de pe urma verificării plîngerii înaintate, Gheorghe Ciubotaru a fost nevoit să se adreseze cu o plângere către Ministerul Sănătății.

Prin răspunsul Ministerului Sănătății, la care era anexat ordinul nr. 4 din 01 martie 2010, Gheorghe Ciubotaru a fost informat că șeful secției nr. 1 al Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, Victor Gafton, a fost sancționat cu avertizare pentru nerespectarea normelor de etică.

A mai indicat Gheorghe Ciubotaru că prin acțiunile ilegale ale medicului Victor Gafton, a rămas înjosit și umilit în fața apropiaților săi.

Deoarece incidentul s-a produs în orele de serviciu ale lui Victor Gafton, consideră că Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă municipiul Chișinău urmează să poarte răspundere.

Solicită reclamantul, Gheorghe Ciubotaru, să fie admisă acțiunea și să fie perceput din contul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, în beneficiul său, suma de 2 000 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat pentru acțiunile ilegale ale medicului Victor Gafton.

Prin încheierea din 13 mai 2011, Victor Gafton a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 32).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 februarie 2012, cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Ciubotaru a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013, a fost admis apelul declarat de către Gheorghe Ciubotaru, a fost casată hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 20 februarie 2012, fiind adoptată o nouă hotărâre prin care s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciubotaru, fiind încasat din contul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă municipiul Chișinău în beneficiul lui Gheorghe Ciubotaru suma de 3000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

La 23 aprilie 2013, Gheorghe Ciubotaru a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei respective cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs, a reiterat motivele cererii de chemare în judecată depuse inițial, invocînd suplimentar că instanța de apel, la adoptarea

deciziei contestate, nu a constatat și elucidat circumstanțele care au importanță pentru examinarea justă a pricinii.

La 21 iunie 2013, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă municipiul Chișinău a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău.

În motivarea recursului, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă a indicat că nu a fost dovedit prin probe concludente și pertinente că Victor Gafton a acționat ilicit în privința lui Gheorghe Ciubotaru. Instanța de apel nu a indicat motivele și legea care oferă dreptul unei persoane să solicite repararea prejudiciului de la o altă persoană, decât cea care l-a cauzat. De asemenea a indicat că instanța de judecată nu a stabilit circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți la admiterea acțiunii, precum și legea aplicabilă respectivului raport.

La aceeași dată a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău și Victor Gafton, care, de asemenea, a cerut casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, Victor Gafton a menționat că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept material și procedural, iar concluzia invocată în decizia atacată cu recurs, nu corespunde probelor examinate în ședința de judecată și este contrară circumstanțelor cauzei.

În conformitate cu art. 434 al.(1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile depuse de către Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, Victor Gafton în termen, deoarece conform scrisorii de însoțire, decizia instanței de apel a fost expediată în adresa acestora la 19 aprilie 2013 (f.d. 110), iar conform plicului, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă a recepționat decizia instanței la 24 aprilie 2013, iar date care să confirme recepționarea deciziei menționate de către Victor Gafton, în afară de propriile declarații în cererea de recurs, că a luat cunoștință cu decizia instanței de apel la 24 aprilie 2013, nu sunt la materialele dosarului.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de Gheorghe Ciubotaru ca neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar recursul depus de Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă și cel depus de Victor Gafton ca întemeiate, pasibile a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

Referitor la recursul declarat de Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă și cel declarat de Victor Gafton.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din actele cauzei s-a stabilit că la 23 februarie 2010, Gheorghe Ciubotaru, a depus la Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă o plângere prin care a solicitat tragerea la răspundere a lui Victor Gafton pentru insultele aduse în seara zilei de 31 februarie 2010 (f.d. 20).

În rezultat, la 01 martie 2010, prin ordinul nr. 4 a Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, Victor Gafton a primit avertizare pentru nerespectarea normelor de etică (f.d.5).

La 11 martie 2010, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă l-a informat pe Gheorghe Ciubotaru referitor la faptul sancționării lui Victor Gafton pentru atârănarea incorectă față de pacienți și rudele lor (f.d. 19).

De asemenea, din răspunsul Ministerului Sănătății din 07 aprilie 2010, la petiția lui Gheorghe Ciubotaru, rezultă că Victor Gafton și-a recunoscut parțial vina (f.d. 6).

La 24 noiembrie 2010, Gheorghe Ciubotaru s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată solicitând să fie admisă acțiunea și să fie perceput din contul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, în beneficiul său, suma de 2 000 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat pentru acțiunile ilegale ale medicului Victor Gafton.

La 14 decembrie 2010, în baza ordinului nr. 32 a Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, a fost revocată sancțiunea disciplinară stabilită conform ordinului nr.4 anterior menționat, în legătură cu prezența profesionalismului, corectitudinea în relații cu pacienții și lipsa oricărui gen de încălcări a obligațiilor de funcție din parte lui Victor Gafton.

Potrivit hotărârii Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 12 mai 2011 care a intrat în vigoare la 20 iunie 2011, ordinul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă nr. 4 din 01 martie 2010 privind sancționarea disciplinară a lui Victor Gafton, a fost anulat (f.d. 37-38).

Fiind investită cu examinarea pricinii, prima instanță a respins acțiunea lui Gheorghe Ciubotaru ca neîntemeiată.

Curtea de Apel Chișinău, după ce a preluat dosarul, ca urmare a cererii de apel depuse de către Gheorghe Ciubotaru, prin decizia din 14 martie 2013 a admis apelul declarat, a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 20 februarie 2012 și a adoptat o nouă hotărâre prin care a admis în parte cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Ciubotaru împotriva Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, fiind încasat din contul ultimului în beneficiul apelantului, suma de 3000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Nefiind de acord cu deciziei Curții de Apel Chișinău, la 21 iunie 2013, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă municipiul Chișinău a depus recurs împotriva deciziei enunțate, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău.

În motivarea recursului, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă a indicat că nu a fost dovedit prin probe concludente și pertinente că Victor Gafton a acționat ilicit în privința lui Gheorghe Ciubotaru. Instanța de apel

nu a indicat motivele și legea care oferă dreptul unei persoane să solicite repararea prejudiciului de la o altă persoană, decât cea care l-a cauzat. De asemenea a indicat că instanța de judecată nu a stabilit circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți la admiterea acțiunii, precum și legea aplicabilă respectivului raport.

În conformitate cu art. 183 Cod de Procedură Civilă (în continuare CPC), după ce primește cererea de chemare în judecată, judecătorul pregătește pricina pentru dezbateri judiciare, pentru a asigura judecarea ei justă și promptă. Pregătirea pentru dezbateri judiciare este obligatorie pentru orice pricină civilă și are ca scop: a) precizarea legii care urmează a fi aplicată și determinarea raporturilor juridice dintre părți; b) constatarea circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii; c) stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane; d) prezentarea de probe.

În conformitate cu art. 238 CPC, completul de judecată deliberează, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele, determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admiterea acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încât să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile menționate anterior, fapt soldat cu aprecierea incorectă a caracterului raportului juridic dintre părți.

Conform art. 1422 alin. (1) Cod Civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

În această ordine de idei, instanța de apel în mod greșit a antrenat răspunderea Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă pentru faptele comise de către Victor Gafton.

Potrivit art. 15 alin. (1) din Legea nr. 263 din 27 octombrie 2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, pacientul sau reprezentantul său poate ataca acțiunile prestatorilor de servicii de sănătate ce au condus la lezarea drepturilor individuale ale pacientului, precum și acțiunile și deciziile autorităților publice și ale persoanelor cu funcție de răspundere ce au condus la lezarea drepturilor lui sociale stabilite de legislație.

Alin. (2) art. 1 din aceeași lege, definește noțiunea de pacient (*consumator al serviciilor de sănătate*) – ca persoana care necesită, utilizează sau solicită servicii de sănătate, indiferent de starea sa de sănătate, sau care participă benevol, în calitate de subiect uman, la cercetări biomedicale

Pornind de la materialele cauzei coraborate cu prevederile enunțate, colegiul concluzionează că reclamantul, Gheorghe Ciubotaru, nu cade sub incidența acestor articole, dat fiind faptul că nu întrunește condițiile pentru a fi catalogat la categoria de pacient.

În speță, instanța de apel nu s-a conformat întru totul acestor prevederi legale, nu a stabilit corect situația de fapt, caracterul litigiului dedus judecății, legea materială aplicabilă raportului juridic litigios.

Din considerentele nominalizate, colegiul consideră necesar de a admite recursul declarat de către Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, dat fiind faptul că nu au fost stabilite temeiuri în baza cărora să fie posibilă antrenarea răspunderii pentru faptele comise de către Victor Gafton.

În conformitate cu art. 55 CPC, se consideră participanți la proces: părțile, intervenienții, procurorul, petiționarii, persoanele care, în conformitate cu art. 7 alin. (2), art. 73 și 74, sînt împuternicite să adreseze în instanță cereri în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane sau care intervin în proces pentru a depune concluzii în apărarea drepturilor unor alte persoane, precum și persoanele interesate în pricinile cu procedură specială.

Art. 67 alin. (1) CPC prevede că persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pîrît pînă la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărîrea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți.

Astfel, prin încheierea din 13 mai 2011, Victor Gafton a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 32).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013, a fost admis apelul declarat de către Gheorghe Ciubotaru, a fost casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 20 februarie 2012, fiind adoptată o nouă hotărîre prin care s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciubotaru, fiind încasat din contul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă municipiul Chișinău în beneficiul lui Gheorghe Ciubotaru suma de 3000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Dat fiind faptul că prin decizia enunțată ar putea fi afectate drepturile lui Victor Gafton, în eventualitatea adresării Centrului cu o acțiune în regres împotriva dînsului, la 21 iunie 2013, a depus recurs împotriva deciziei date, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului, Victor Gafton a menționat că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept material și procedural, iar concluzia invocată în decizia atacată cu recurs, nu corespunde probelor examinate în ședința de judecată și este contrară circumstanțelor cauzei.

În aceste circumstanțe urmează a fi admis și recursul declarat de către Victor Gafton în baza temeiurilor enunțate anterior.

Referitor la recursul declarat de Gheorghe Ciubotaru.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul.

La 23 aprilie 2013, Gheorghe Ciubotaru a înaintat cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei respective cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră argumentele

lui Gheorghe Ciubotaru, în privința încasării sumei de 2 000 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, strict declarative, iar cerințele dînsului nu au suport legal.

Mai mult decît atît, contrar celor stabilite de instanța de apel, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, pe de o parte, și Gheorghe Ciubotaru, pe de altă parte, nu se află în raporturi juridice, fapt care i-ar permite ultimului de a solicita încasarea din contul Centrului a sumei de 2 000 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Astfel, în circumstanțele date, legea nu stabilește răspunderea juridică a instituției medicale pentru acțiunile lui Victor Gafton.

Deoarece concluziile instanței de apel vin în contradicție cu circumstanțele cauzei, rezultate din aprecierea incorectă și incompletă a probelor administrate pe dosar, precum și din interpretarea eronată a normelor de drept material aplicabile litigiului dedus judecătii, instanța de recurs, în virtutea competenței sale, respinge recursul declarat de către Gheorghe Ciubotaru ca neîntemeiat și admite recursurile depuse de către Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă și Victor Gafton, casînd decizia instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.a) și f), CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Gheorghe Ciubotaru.

Se admite recursul declarat de Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă.

Se admite recursul declarat de către Victor Gafton.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013 și se menține hotărîrea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 20 februarie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciubotaru împotriva Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, intervenient accesoriu Victor Gafton, cu privire la repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Svetlana Novac

Tatiana Vieru